

čeh, kar molčal. Če se tedaj človek ne more izogniti, je pa njegova dolžnost, da se pogumno in značajno ustopi tje, kjer je resnica in pravica.

Tako mora učitelj ravnati, ker je kristijan, kteremu mora njegova vera biti nad vse, dražja kakor čast, premoženje in življenje; tako mora učitelj ravnati, ker je učitelj in gojitelj in ker mora drugim dobre zglede dajati. Ozirajè se na vzvišeni nraveni namen, kterega si je v vzor svojega delovanja postavil in nanašajè se na božjo pomoč, bode učitelj zajemal pogum v svojem delovanji.

Ako vse zgorej rečeno pogledamo, vidimo da brezznačajen učitelj v nekakcm oziru prazno slamo mlati; značajen pa zida na terdno podlago; značajnega učitelja ne spoštujejo le učenci in njihovi starši, ampak tudi predniki in tovarši. Blagi značaj še le učitelja povzdigaè, ter mu dá častivni pridevek: „mož beseda“. Pošten značaj zlahnuje serce in stori, da smo sami s sabo zadovoljni; ako se to že sploh možu lepo podá, kaj še le kristijanu!

Iz teh in drugih razlogov prizadevajmo si za pravo in verlo značajnost.

P a s i z e m l j e.

Spisal *Fr. Govekar.*

(Dalje.)

Srednji pas zemlje.

Stopimo v „srednji pas zemlje“, kjer se precej bolje počutimo, ter se nam vse prijetniše dozdeva; sej smo kmali pri prebivalcih, h kterim se tudi mi prištevamo. Oba pasa, severni in poldanski, imata po štiri letne čase, čeravno ima prvi poletje in drugi pa ravno tačas zimo, sej je znano, da se solnce pol leta bolj proti polnočni, pol leta pa proti poldnevni strani pomika. Bolj pa, ko se bližamo gorkemu pasu, spoznavamo, da je prestop v pomlad in jesen krajši in bolj enakomerniša je dolgost dni in noči. Preminjajo se pri tečajniku med 0 in 24, blizo povratnika pa med 10 in 14 urami. Senca polnočnikov pada proti polnoči, in poldnevnikov pa proti poldnevu. K severnemu pasu spada skoraj vsa Evropa, srednji del Azije, srednje bregovje Afrike in srednji del Amerike; k poldanskemu

pa se prišteva južni konec Afrike, srednji del južne Amerike in južna polovica Holandije. Oba pasa obsegata skoraj polovico vse zemlje.

Skoraj pri vsaki zarezi, katero naredimo od merzlega pasa proti gorkemu, prikazujejo se nam vedno nove rastline.

Pri 70° že skoraj vidimo temne jelke, breze in borovce, od žit pa ječmen in rež. Pri 65° se pa že nahajajo večje rastline, kakor hrast in bukev, pa tudi že pšenica in krompir. Se vé, da so tudi tukaj posamesni izjemki, in da so tudi tukaj visoki in z vednim snegom pokriti hribi, katerih prebivalci pridelujejo pridelke kakor tečajniki, kajti večni sneg se razprostira od 0' do 10,000' proti gorkemu pasu. S 60° zagledamo sadnja drevesa z izjemkom orehovega drevesa, pri 55° pokaže se nam koruza, kostanj in vino. Samo po sebi se razumeva, da se morajo po zimi še mraza z zavijanjem obvarovati. Tako dospemo počasi v našo domovino. Ako pa gremo še dalje proti jugu, ter prestopimo visoke soteske in planine, pa pridemo v kraj, kjer je zima podobna hladnemu deževanju, in kjer že rastejo slive, rajž, bombaž, citrone, pomeranče in smokve. Tukaj se tudi nahaja v tihoti rastoča mirta in veličastno proti nebu se ozirajoča lavorika. Tukaj ni terta več borna rastlina, ampak močno drevo, katero svoje močne in sočne terte razprostira visoko čez berste in srebrobele papelne. Razun imenovanih rastlin je tukaj tudi domača kaktica, lopatika ali aloa, agava, cipresa in palma, kraljica rastlin, ktera na drobnem stojalu visoko v nebo migljá s svojo peresno krono. Tudi sladkorjevo terstje se tukaj vidi.

Tako se množi mnogoverstnost in število rastlin s stopinjami gorkote. Mala Danija šteje jih kakih 2 — 3000, Francija pa že 5000, in skupna Evropa ima okoli 9—10,000 plemen rastlin. Ravno to prikazen zapaziš tudi v drugih delih sveta, bodisi v polnočni ali poldanski strani srednjega pasa zemlje.

V srednjem pasu živé živali od bojazljive mišike do močnega bika, h katerim se še pridružijo litavski in ameriški bivoli ali divji tur. Tic vidiš tukaj od majhnega sterkiča do velikanskega orla, in od čivkljajočega vrabca do žvergljajočega slavčeka. Tudi zaželke, metulji, žužki in kebrji so tukaj. — Od juga pridejo medved, in razni jastrobi; divje koze in kozli, godernjela ali sviza pa zastopajo posebne razdelke gor-

skih prebivalcev. Na južnem koncu Španije živé opice, in so oznanovalke vročega pasa.

Ljudstva vseh narodov in ver so se naselila v srednjem pasu zemlje, samo zamorci ne. Kdo bi li mogel naštetiti vse narode, njih imena, vere in običaje? Za sedaj nam zadostuje, da vemo, da so prebivalci srednjega pasa zemlje v telesnem in duševnem oziru daleč pred prebivalci drugih pasov zemlje.

(Dalje prih.)

Drobtinice iz dnevnika slovenskega učitelja.

Spisuje *Josip Levičnik*.

Motto: „Nulla dies sine linea“
Stari rimljanski pregovor.

Po tem vvodu prestopili smo na domače živali doživke, ter so se nam imenovali kot naj imenitnejše prežvekovavke. Imenovali in opisovali so se nam naj prej zobje teh živali, zlasti sprednji, na katerih se do določenega časa spozná tudi starost živine. Tudi to se je omenilo, v katerih časih živini zobje izpadajo. Potem se je govorilo o čveterih želodcih prežvekovavnih žival, ter se priporočalo, da naj se daje živini za ta važni želodcev posel vedno čas in tudi mir; zlasti naj si vožnji voli nikar nikoli ne vpregajo koj po kermenju. Kazalo se nam je o raznih plemenih živine in se povedalo, da jih štejejo samih goved in ovac do 100 plemen. Nektera plemena spočele so se po golem naključju. Tako je n. pr. l. 1820. francoskemu ovčarju Ranx-u storil mali janček, ki je imel silno zlahtno, svili enako volno. Izredil si je to živalico, rabil jo za spuščanje in tako zaredel si je novo pleme ovác. Tudi mulaste govéde zaplodile so se zgolj po naključju, in zlasti po Angleškem in Škociji (Schottland) nahaja se prav veliko mulastih govéd. — Nekteri štejejo živinska plemena po njih koristi, namreč oziroma na mleko, pitovnost in vprežno moč; naj bolj navadno pa jih razdeljujejo po njih domačii v 4 skupine, in sicer: pustinjske, ki se nahajajo v jugo-izhodu in jugo-zapadu Evrope in Azije; — nižavske (Niederungs-), — srednjo zemske (Mittelland-) in planinske (Alpenracen). Srednjo zemske in planinska plemena imajo zopet svojo razliko v tem, da so ali šekaste, ali pa enobarvine. — Zmed pustinjskih plemen se je zlasti omenjalo ogersko-podolsko pleme, ki se nahaja po Oger-